

МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Центр якості освіти
Рівненського державного
гуманітарного університету

ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ

(відповідно до Закону України «Про Вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>):

- **освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма** - єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);
- **освітня програма повинна містити:**
 - перелік освітніх компонентів;
 - їх логічну послідовність;
 - вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
 - кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми;
 - очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.
- **компетентність** - здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей;
- **результати навчання - знання, уміння, навички, **способи мислення, погляди, цінності й інші особисті якості****, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів.

ВІДПОВІДНІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИЗНАЧАЄТЬСЯ:

- **стандартом вищої освіти** (сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності);
- **національною рамкою кваліфікацій** (за відсутності стандарту) в редакції постанови Кабінету Міністрів України [№ 519 від 25.06.2020](#).

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ПІД ЧАС:

- проведення ліцензійної експертизи на провадження освітньої діяльності за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, інспектуванні освітньої діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів вищої освіти.

МОНІТОРИНГ І ВДОСКОНАЛЕННЯ ОП В ПРОЦЕСІ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ВКЛЮЧАЄ ТАКІ ЗАХОДИ

(Захарченко В.М, Луговий В.І., Рашкевич Ю.М., Таланова Ж.В. Розроблення освітніх програм.

Методичні рекомендації. За ред. В.Г. Кременя. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014.

http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf):

- реалізувати ОП та її компоненти відповідно до чіткої структури та прозорого плану впровадження;
- виконувати моніторинг програми та її компонентів шляхом опитування студентів і працівників з метою оцінювання викладання, навчання та оцінювання, а також вихідної інформації відповідно до показника успішності, рекомендовано використовувати контрольний перелік запитань проекту Тюнінг для оцінки навчального плану;
- використовувати системи зворотного та прямого зв'язку, систем прогнозування для аналізу результатів оцінювання та очікуваних розробок у предметній області **з урахуванням потреб суспільства та наукового середовища**;
- використовувати отриману інформацію для вдосконалення програми в цілому та її компонентів.

У ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ ОП, ЇЇ ПІДТРИМКИ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ТЮНІНГ РЕКОМЕНДУЄ ПРОАНАЛІЗУВАТИ НАСТУПНІ ПИТАННЯ:

- Як здійснюється моніторинг якості виконання програми та її окремих складових?
- Як здійснюється моніторинг якості кадрового складу?
- Чи відповідає вимогам програми якість навчальних аудиторій та обладнання?
- Як перевіряється вхідний рівень потенційних студентів?
- Як здійснюється моніторинг успішності студентів з погляду досягнутих результатів навчання та компетентностей, чи відповідає реальне навчальне навантаження студентів задекларованому кредитному виміру окремих навчальних дисциплін та освітньої програми в цілому?
- Як відслідковується працевлаштування випускників? Чи є база даних випускників?
- Чи збирається та аналізується інформація про рівень задоволеності випускників даною програмою?
- Як організовано систему підвищення кваліфікації науково-педагогічного персоналу?
- Яким чином відбувається перегляд та оновлення освітньої програми?
- Як гарантується життєздатність програми, відповідальність за підтримку та оновлення програми відповідними органами?
- Як організовано і як забезпечується оновлення інформації, що стосується даної програми?
- Яким чином забезпечується адекватність системи підтримки студентів, консультування та наставництва?
- Чи співпадають і відповідають компетентності, зазначені у навчальних та робочих програмах?

ВІДОМОСТІ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОП ЗА ВИМОГАМИ НАЗЯВО

(<https://public.naq.gov.ua/v1/form-se/10552/view>):

1. Загальні відомості про ЗВО та ОП
2. Проектування та цілі ОП
3. Структура та зміст ОП
4. Доступ до ОП та визнання результатів навчання
5. Навчання і викладання за ОП
6. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність
7. Людські ресурси
8. Освітнє середовище та матеріальні ресурси
9. **Внутрішнє забезпечення якості ОП:**
10. Прозорість і публічність
11. Навчання через дослідження
12. Перспективи подальшого розвитку ОП:
13. **Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП:**
14. **Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів:**
 - ID викладача
 - ПІБ
 - Посада
 - Структурний підрозділ
 - Кваліфікація
 - Стаж науково-педагогічної роботи
 - Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП
 - Освіта;
 - Підвищення кваліфікації;
 - Пункти п.38 ЛУ, їх розшифрування
 - h-індекс (Google Scholar)
15. **Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання (ПРН):**
16. Запевнення

ДО ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ РЕАЛІЗАЦІЇ ОП
ЗАЛУЧАЮТЬСЯ:

- НПП;
- ЗВО;
- Випускники;
- Академічна спільнота;
- Роботодавці;
- Стейкхолдери.

ЦЯО РДГУ ПРОВЕДЕНИЙ АНАЛІЗ ВІДОМОСТЕЙ ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛІЦЕНЗІАТОМ КОЖНОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

на відповідному рівні вищої освіти науково-педагогічними (педагогічними) та/або науковими працівниками з урахуванням відповідності їх освітньої та/або професійної кваліфікації (*пункти 35 і 36 Ліцензійних умов*) за такими показниками* :

1. Найменування освітнього компонента, який закріплено за науково-педагогічним, педагогічним, науковим працівником;

- **перелік обов'язкових компонент має відповідати тому переліку, який є в ОП;**

2. Прізвище, ім'я, по батькові НПП.

3. Найменування посади НПП.

4. Освітня кваліфікація (найменування закладу, який закінчив науково-педагогічний, педагогічний, науковий працівник, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту).

5. Освітня кваліфікація (науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації (серія, номер, дата, ким виданий диплом), вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно (серія, номер, дата, ким виданий атестат):

- **в окремих НПП відсутня інформація про диплом наукового ступеня (серія, номер, дата, ким виданий диплом) та про атестат вченого звання (серія, номер, дата, ким виданий атестат);**

* У відповідності до наказу РДГУ № 08-01-01 від 22.01.2024р «Про підготовку до проведення планової перевірки щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері освітньої діяльності»

6. Професійна кваліфікація:

6.1. відомості про досвід професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) **не менше п'яти років** із зазначенням посади та строку роботи на цій посаді (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності);

- **- незазначені посади та строки роботи на цій посаді;**

6.2. керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю (прізвище, ім'я, по батькові дисертанта, здобутий, науковий ступінь, спеціальність, назва дисертації, рік захисту, серія, номер, дата, ким виданий диплом);

- **- в окремих НПП відсутня інформація про серію, номер, дату та ким виданий диплом;**

6.3. наявність публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection), протягом останніх п'яти років);

- **- не враховано вимогу, що має бути не менше п'яти публікацій (конференції та монографії - не відносяться), відомості мають бути за 2019-2023рр.**

7. Відомості про підвищення кваліфікації (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі і кількість навчальних кредитів (годин) підвищення кваліфікації)

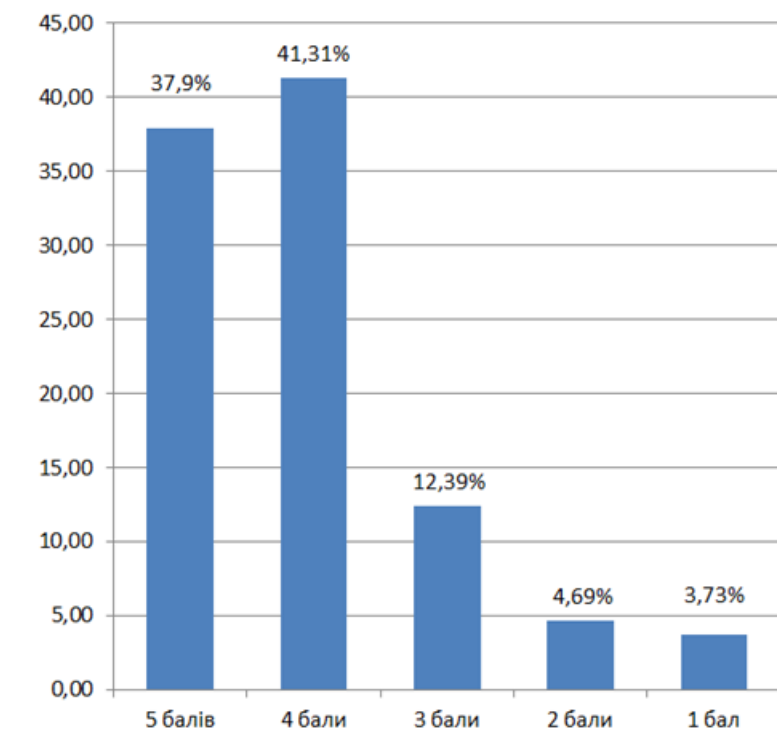
- **відсутня інформація про основне підвищення кваліфікації – 180 год / 6 кредитів, не записано відомості про сертифікат і кількість годин;**

8. Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності);

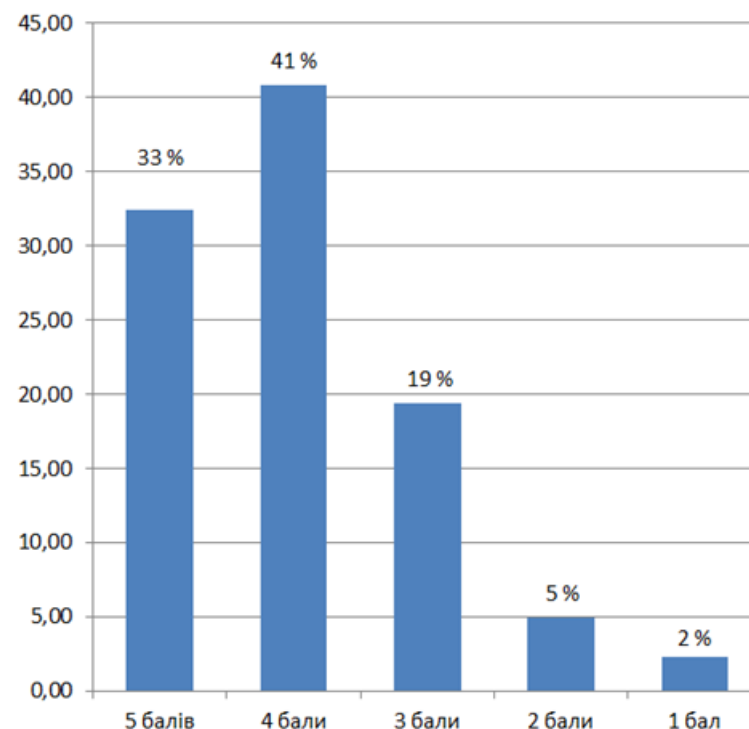
- **кожен пункт має містити достовірну інформацію, документальне підтвердження показників (протоколи кафедри, витяги з наказу, номери та серія сертифікатів та ін.), вивірену завідувачем кафедри.**

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ НПП та ЗВО ЩОДО ЯКОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ

Оцінка НПП та ЗВО рівня організації освітнього процесу в університеті (зручність розкладу, оптимальність вибору форми навчання, своєчасність і повнота інформування учасників освітнього процесу про особливості його організації) – від 1 до 5 балів:

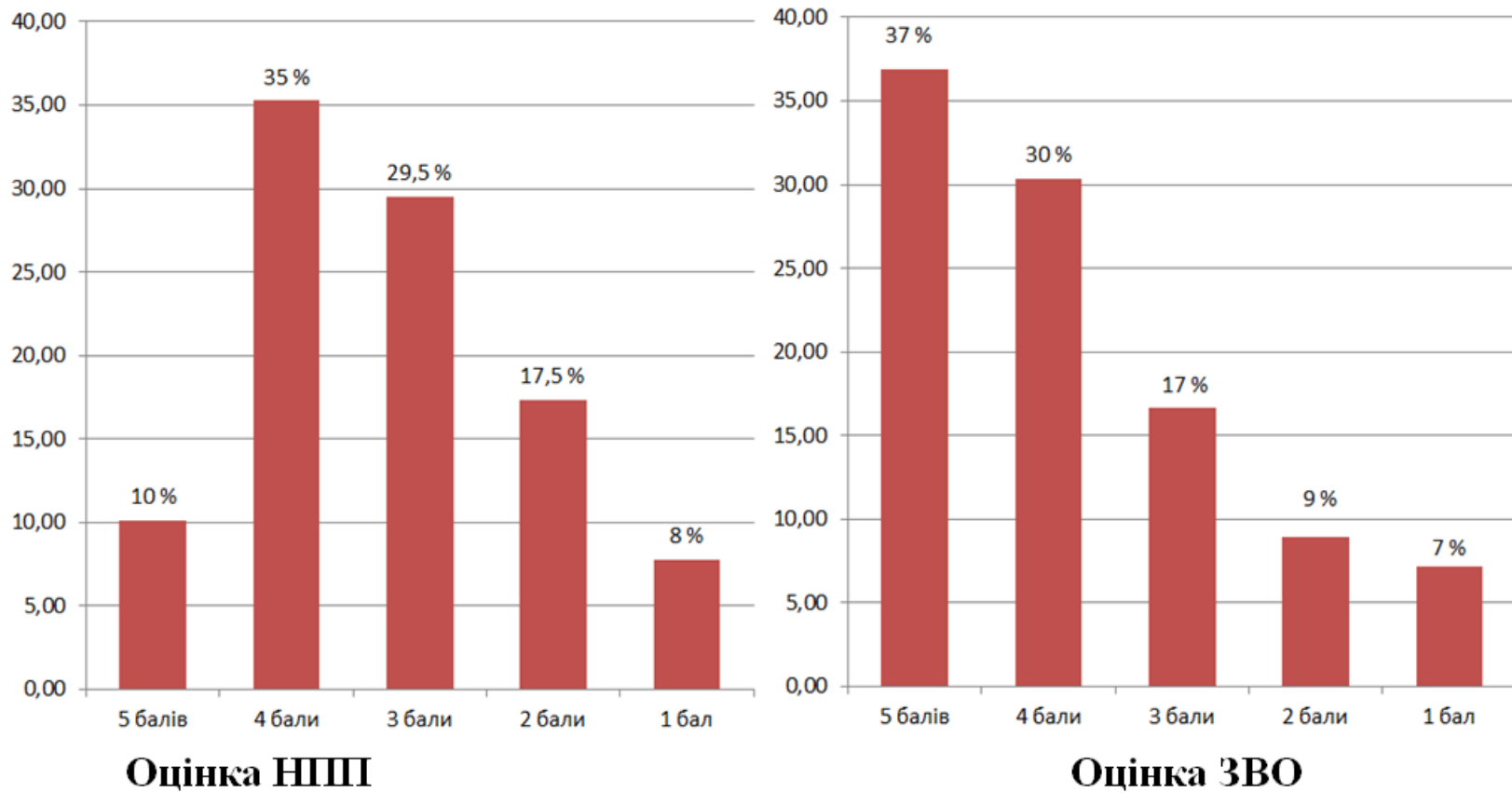


Оцінка НПП

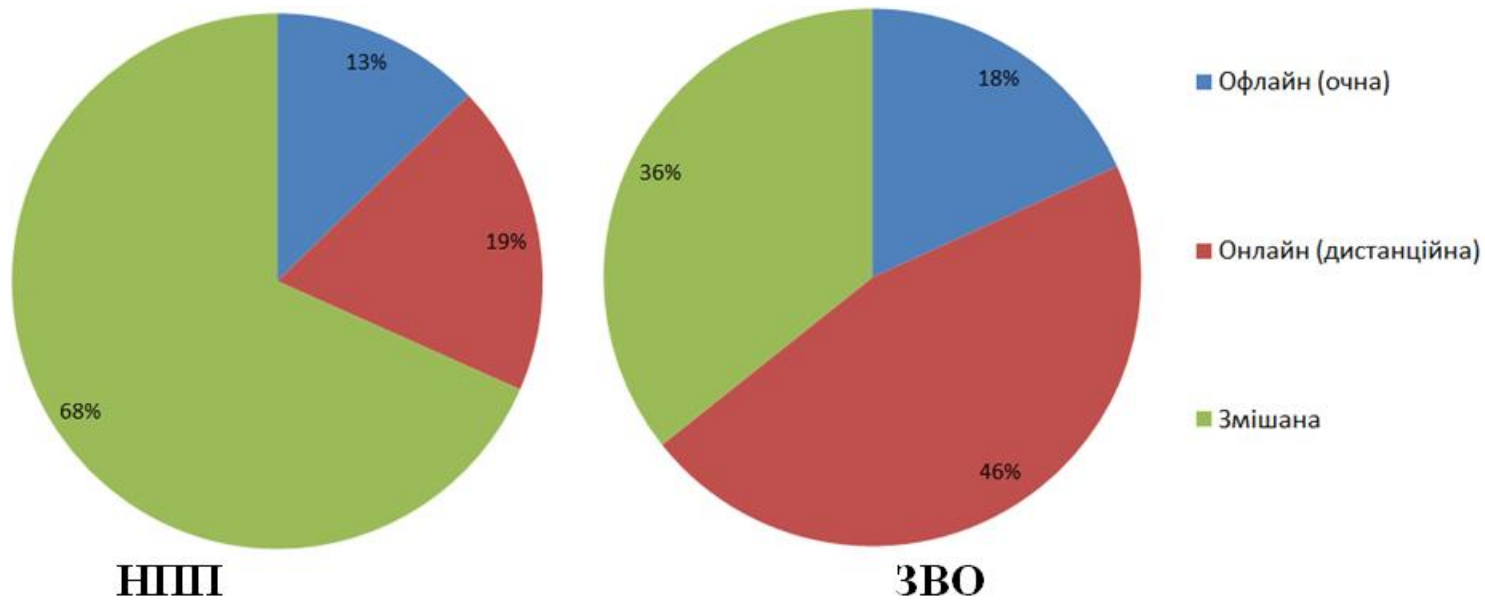


Оцінка ЗВО

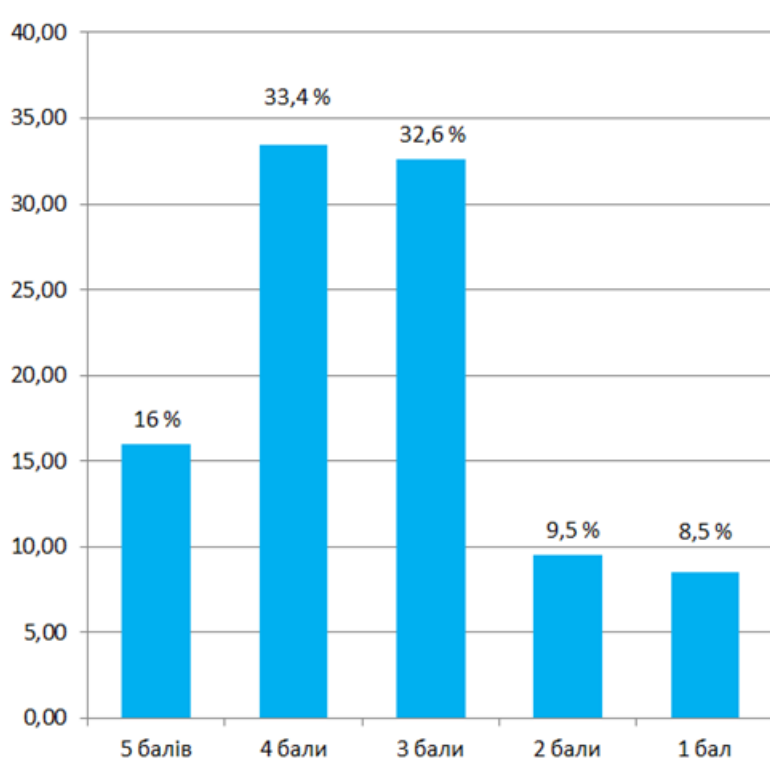
ОЦІНКА НПП ТА ЗВО РІВНЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ В НИНІШНІХ УМОВАХ



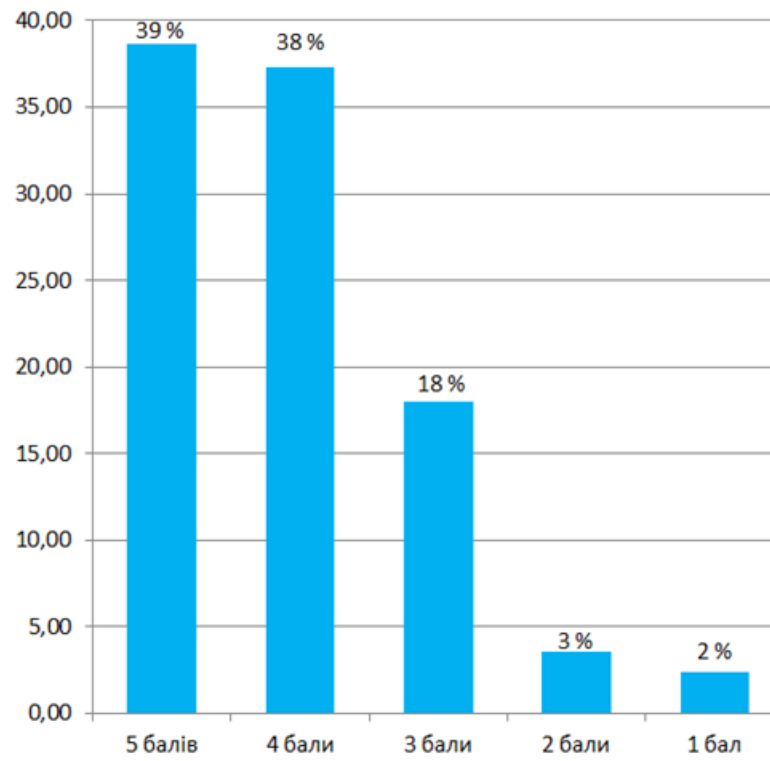
ЯКА, НА ПОГЛЯД НПП ТА ЗВО, ФОРМА НАВЧАННЯ Є ДОЦІЛЬНОЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ?



ОЦІНКА НПП ТА ЗВО РІВНЯ СПРИЯТЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В УНІВЕРСИТЕТІ ЩОДО УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ (ПЕДАГОГІЧНИХ) ПРАЦІВНИКІВ

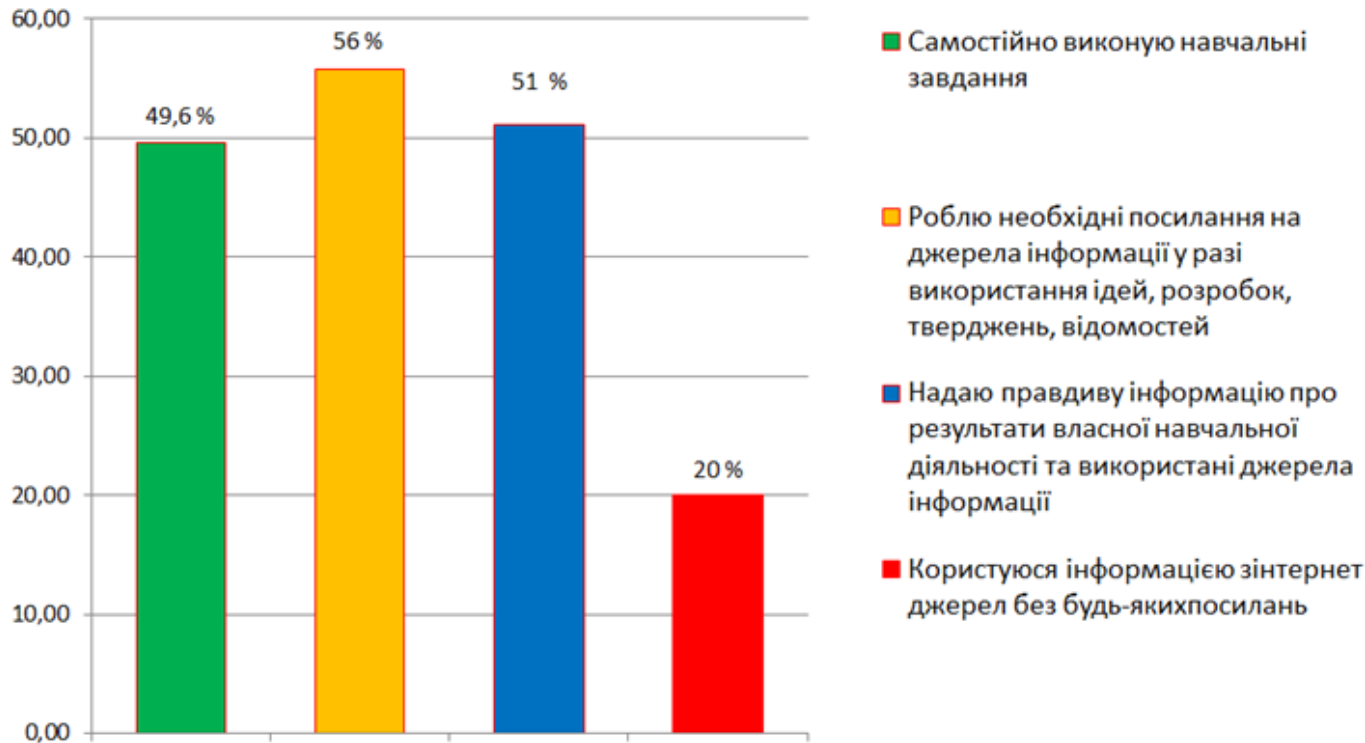


Оцінка НПП

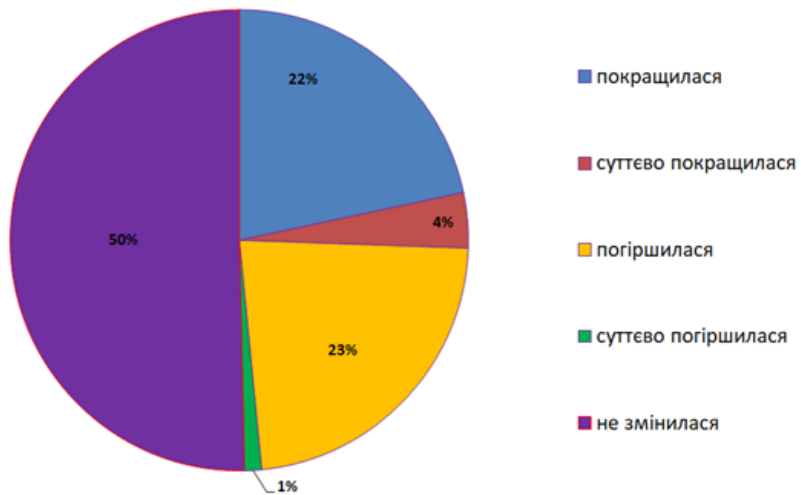


Оцінка ЗВО

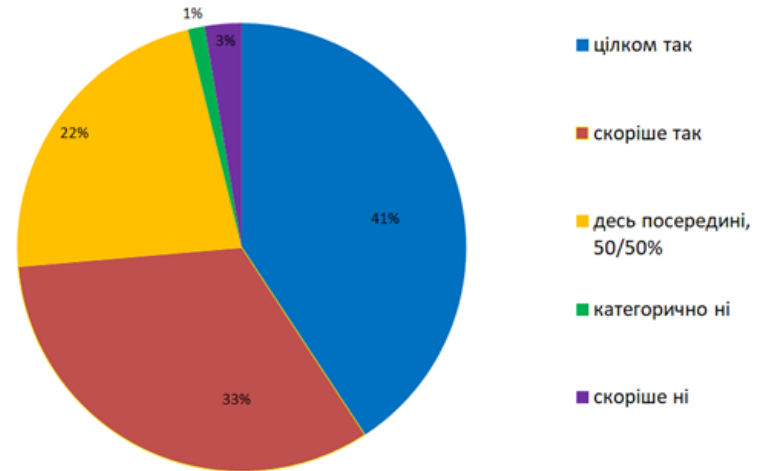
ЧИ КЕРУЮТЬСЯ ЗВО ПРИНЦИПАМИ ТА ПРАВИЛАМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ?



ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ ЗВО (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СЕСІЇ)



**Згідно опитування НПС
(у порівнянні з попереднім періодом)**



Задоволеність ЗВО своєю успішністю

ОСНОВНІ ІДЕЇ, ЯКІ БУЛИ ОЗВУЧЕНІ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ МЕТОДИЧНОМУ СЕМІНАРІ «ВНУТРІШНЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗМІН В УНІВЕРСИТЕТІ»

(ЖДУ імені Івана Франка, НАЗЯВО, 6.03.24р.)

ТА ВЕБІНАРІ «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

(НУ Запорізька політехніка, 6.03.24р, <https://www.youtube.com/watch?v=zcceyzPx2OQ>):

Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти (ВС ЗЯО):

- успішна акредитація ОП;
- створена якісна ОП;
- конкурентноспроможний університет.

Можливі кластери ВСЗЯО:

- *соціологічний* (з'ясування проблем, очікування від ВС ЗЯО, потреб, ступеня задоволеності, опитування та ін);
- *інформаційний* (підтримка НПП та гарантів, тренінги, належний обсяг інформації для стейкхолдерів, ЗВО та ін);
- *політично-стратегічний* (стратегія розвитку університету, правила поведінки, вимоги, загальний контроль ВС ЗЯО, підтримка гарантів);
- *організаційно-консультативний* (супровід питань, взаємозв'язок для формування рішень, підтримка гарантів).

ОП має задовольнити:

- очікування здобувача;
- вирішення внутрішніх аспектів;
- потреби та очікування роботодавців.

Заважає для ВС ЗЯО:

- імітація;
- вся відповідальність на гарантів;
- робота на акредитацію;
- безсистемність.

Ключова мета «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти» (ESG) – сприяти спільному розумінню забезпечення якості навчання і викладання, не зважаючи на кордони та між усіма стейкхолдерами (https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf).

Вища освіта спрямована на (Рекомендація Rec (2007)6 Комітету Міністрів Ради Європи щодо суспільної відповідальності за вищу освіту і науку, http://www.coe.int/t/dg4/highereducation/News/pub_res_EN.pdf):

- *підготовку студентів до активного громадянства, до їх майбутньої кар'єри,*
- *підтримку особистого розвитку студентів,*
- *створення широкої бази передових знань і стимулювання досліджень та інновацій.*

В основі всієї діяльності щодо забезпечення якості лежать дві споріднені цілі: (https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf):

- підзвітність,
- покращення.

Стандарти щодо забезпечення якості поділяються на три частини (https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf):

- Внутрішнє забезпечення якості;
- Зовнішнє забезпечення якості;
- Агентства забезпечення якості (в Україні зареєстровано 47 агентств).

Політика щодо забезпечення якості (https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf):

- організація системи забезпечення якості;
- факультети, школи, кафедри та інші організаційні одиниці, керівництво закладу, окремі працівники і студенти приймають на себе обов'язки із забезпечення якості;
- академічна доброчесність і свобода та застереження проти академічного шахрайства (плагіату);
- запобігання нетолерантності будь-якого типу або дискримінації щодо студентів чи працівників;
- залучення зовнішніх стейкхолдерів до забезпечення якості.

Запровадження студентоцентрованого навчання і викладання є таким, що: (https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf):

- поважає і враховує різноманітність студентів та їх потреби, уможливлючи гнучкі навчальні траєкторії;
- враховує та використовує різні способи надання освітніх послуг, якщо це доцільно;
- гнучко використовує різноманітні педагогічні методи;
- регулярно оцінює та коригує способи надання освітніх послуг і педагогічні методи;
- підтримує відчуття автономності у того, хто навчається, водночас забезпечуючи йому відповідний супровід і підтримку з боку викладача;
- сприяє взаємній повазі у стосунках «студент-викладач»;
- має належні процедури для розгляду скарг студентів.

Виклики реалізації інституційних політик ВС ЗЯО у закладах вищої освіти:

- постійний моніторинг ОП, що свідчить про ефективність (аналіз, оцінювання, опитування, імплементація результатів);
- дотримання Ліцензійних умов для перевірки кадрів (п.35, п.36, п.37, п.38);
- визнання результатів навчання (відсутні процедури визнання РН з інших закладів освіти, нормативні документи у вільному доступі);
- вибір без вибору (повинна бути чітка процедура вибору студентами компонент, зміст дисциплін не має повторюватися, **вибір освітніх компонент з випускової кафедри підтверджує відсутність вибору, не забуваємо про Soft Skills («м'які навички»);**
- «навчаючи досліджуючи» (студентські гуртки, публікації – це позааудиторна робота; має бути робота в групах);
- розробка критеріїв оцінювання для конкретної галузі;
- життя ОП на рівні Phd (не враховується 11 розділ і з самооцінювання);
- самоаналіз – це звіт, а не переписаний твір на вільну тему;
- університет несе відповідальність як інституція.

Дякуємо за увагу!

Центр якості освіти

Рівненського державного гуманітарного
університету